

Tämä on rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Putkiranta, Antero. (2023). Lean ja (päivittäiskriisi)johtaminen. *Stoori*, 3, s. 24-25.

This is an electronic reprint of the original article.
This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Putkiranta, Antero. (2023). Lean ja (päivittäiskriisi)johtaminen. *Stoori*, 3, pp. 24-25.

© Suomen Tuotannonohjausyhdistys ry

Lean ja (päivittäiskriisi)johtaminen

Viime vuodet ovat muuttaneet työmaailmaa ja työelämää sekä näiden päivittäiskäytänteitä nopeasti ja laajasti. Aluksi korona sulki maailman ja sekoitti suunnitelmat sekä logistiikkaketjut. Sitten Evergreen-yhtiön Ever Given -konttialus sulki Suezin kanavan ja sekoitti suunnitelmat sekä logistiikkaketjut. Ja lopuksi Venäjän aloittama sota Ukrainassa sekoitti ainakin Europan osalta suunnitelmat sekä logistiikkaketjut. Eikä tämä varmaankaan jää tähän – lintu/sikaflunssaa ja näiden koronamuunnosta odotellessa.

Nämä kaikki aiheuttivat suunnattomat vaateet ja paineet tehokkaalle päivittäisjohtamiselle. Muutoksia tuli jopa tunneittain, ennakointi oli lähes mahdotonta, materiaalia ei saanut ja informaatio oli vähintäänkin vajavaista, ellei täysin väärää. Soveltaminen ja venyminen tulivat arvoon arvaamattomaan sekä tuttu sana 'agility' eli ketteryys. Tässä me suomalaiset olemme erittäin hyviä – soveltaminen ja sopeutuminen tilanteeseen sen ehdoilla sekä sopeutuminen niukkuuteen. Vanha sanonta pitää edelleen paikkansa: kaiken viisauden alku on tosiasioiden tunnustaminen. Tehdään mitä pystytään, enempää ei voi vaatia.

Korona johti etätyön lisääntymiseen ja pikkuhiljaa myös työvälineet – sekä etätyön tekemisen tavat – alkoivat vakiintua, mikä ei varmaankaan olisi ollut mahdollista ilman koronaa. Ilman tätä globaalia haastetta ja sen etätyöratkaisuja ei varmaankaan Ukrainassakaan olisi kyetty opiskelemaan sodan alettua – kouluthan menivät aika nopeasti turvallisuussyistä etäopetusmoodiin ja ukrainalaiset kävivät etäkoulua jopa Suomesta käsin.

Opinnäytetöissämme on paljon tutkittu lean-päivittäisjohtamista sekä sen vaikutuksia ja edellytyksiä. Lean-päivittäisjohtaminen ja sen periaatteet liittyvät oleellisesti viimeaikaisiin haasteisiin ja niiden ratkaisemiseen.

Lean-päivittäisjohtamisen keskeiset asiat, kuten leanin muutenkin – ovat mm. tavoitteiden asettaminen, visuaalisuus, jatkuva parantaminen, arvovirta, 5S-menetelmä, virheiden ja ongelmien ennaltaehkäisy, kanban-järjestelmä, tiedon jakaminen ja johdon tuki. Nämä auttavat hyvin haasteellisissa ja muut-

tuissa tilanteissa, kun listaan lisätään aiemmin mainittu ketteryys, joustavuus ja sopeutuminen.

Muuttuvissa tilanteissa tavoitteet muuttuvat päivittäin, maali muuttuu, ja oleellista onkin tietää mitä voi tehdä ja mikä on tärkeätä. Lean-menetelmä ja sen työkalut sopivat erittäin hyvin kriisijohtamiseen ja päivittäisjohtamiseen. Visuaalisuus – mitä on saatavilla, ketkä ovat paikalla ja miten näitä resursseja johdetaan päivittäin parhaiten tavoitteeseen pääsemiseksi. Kun aina kaikkea ei voi tehdä ja osa töistä on muita tärkeämpää, onkin tärkeätä kyetä priorisoimaan kunkin hetken tai päivän oleellisimmat asiat. Keskitytään siihen, mikä lisää arvoa juuri nyt – asiakkaan kannalta. Kun resurssit ovat vähissä virheiden välttäminen korostuu, koska jokainen laatupoikkeama hukkaa joko aikaa tai materiaalia ja aina rahaa.

Olen usein kehottanut organisaatioita katsomaan naapuritoimialalle ja sen tekemiin ratkaisuihin sekä koettamaan oppia niistä. Lean on myös tätä – jatkuvaa oppimista. Se on vertailujohtamista parhaimmillaan. Etsitään eri toimialojen parhaita käytänteitä ja sovelletaan niitä omaan toimintaan sopivasti. Ei sanota heti ”ei toimi meillä, koska...”, vaan muutetaan ajatus muotoon ”mitä tästä voimme oppia...”. Teollisuus voisi esimerkiksi käydä ottamassa oppia kriisijohtamisesta ensiapuklinikalta, jossa prosessit ovat kunnossa, mutta prioriteetit muuttuvat nopeasti ja taatusti jokainen päivä on erilainen, ennustettavuus nolla ja nopea päätöksenteko arvossaan.

Olen käyttänyt jo vuosia (noin kahdeksan) 5S-mallin opettamiseen simulaatiomallia, joka havainnollistaa erittäin hyvin 5S:n sisällön ja tehokkuuden. Simulaation tekemiseen menee noin 20 minuuttia kaikkineen ja lopputuloksena opiskelijalla on erittäin hyvä käsitys 5S:n sisällöstä ja eduista. Etenkin ’aikuisopiskelijat’ ovat kommentoineet positiivisesti simulaatiota ja todenneetkin, että lapsiperhearjessa 5S:n käytöllä olisi merkittäviä etuja – kriisijohtamista parhaimmillaan.

Simulaatiota voi tiedustella riippumatolta... ●

Antero Putkiranta

antero.putkiranta@metropolia.fi

Riippumaton tutkija